

Võru ajalooline linnasüda saab korda

EELK Võru koguduse õpetaja Andres Mäevere õnnistas 6. septembri pärastlõunal toimunud linnarahva koosviibimisel sisse Võru Katariinaallee. Linnapea Jüri Kaveri sõnul tuleballee uuendamisega alanud Võru linnasüda taastamine järgmistel aastatel lõpule viia.

„Linnasüda on ala, mille järgi üht linna tuntakse, mille järgi teda armastatakse, vihatakse või kehitatakse hoopis õlgu,” ütles Kaver. „Võru on taastamas enda ajaloolist linnasüda, kus pulbitseb elu ja kus inimesed armastavad aega veeta.”

Viimastel aastatel Eestis üha süvenev valglinnastumine on viinud inimesi kesklinnast eemale – elama äärelinna, kuhu on rajatud ka kaubanduskeskused. „Valglinnastumine kisub meie linnad ribadeks ja lammutab iga linna aluseks oleva meie-tunde,” selgitas Kaver. „Seepärast on väga oluline, et linnad tugevdaksid oma keskust ja hoiaksid avalike investeeringute kaudu need elavana.”

Kaveri sõnul on Katariinaallee hea näide, kuidas saab korralikult uuendada tänavat, mis on ühtaegu nii

Hetk Katariinaallee avamiselt.

loodus- kui ka muinsuskaitse all. „Meil on olemas kogemus, kuidas arendada Võru ajalooline südalinn selliseks, et keegi ei peaks selle pärast häbenema,” lausus Kaver.

„Järgmine loogiline samm on Seminari väljaku kordategemine ja selle linnarahvale tagastamine kohana, kuhu on igal ajal hea minna ja kus on hea olla. Katariinaallee ja

Seminari väljak moodustavad terviku.”

Võru südalinna taastamist toetab ka riigigümnaasiumi rajamine Seminari tänavakoolihoonesse. Sellega

kaasneb Võru esimese hoone rekonstrueerimine.

„Kujutan Seminari väljakut ette kohana, kus purskkaevu juures trehavad Võru gümnaasistid, kus algavad ja

lõpevad võrulaste jalutusretked mööda alleed alla järve äärde ja sealt tagasi, kus suviti asuvad mõnused terrassikohvikud, kus iga võrulane ja külaline tunneb end koduselt ja hästi,” sõnas Kaver.

Allee uuendamist toetas KIK

Võru Katariinaallee rekonstrueerimine kestis kaks aastat ning läks maksma kokku 828 018 eurot. Sellest 64 protsenti ehk 531 867 eurot pärines Keskkonnainvesteeringute Keskuse keskkonnaprogrammi veemajanduse programmist ja looduskaitse programmist ning ülejäänud Võru linnakassast. Tööd hõlmasid kõnni- ja sõiduteede renoveerimist, sademeveesüsteemide rajamist, joogivee- ja kanalisatsioonitorustiku väljavahetamist, uue tänavavalgustuse paigaldamist, haljastuse taastamist.

Linnavalitsus tänab allee taastamise panustanud: projektijuht Aivar Nigol, Anne Vahtla, Ülevi Eljand, Risto Aim, Rain Raitar, Kersiti Kõosaar, Reet Utsu, Ena Poltimäe, Helgi Riigov, OÜ Artes Terrae, OÜ Aigren, OÜ Hydroservice.

Arved Breidaks

Lusikapidu kõige noorematele

Linnavalitsus korraldas 31. augustil Kandles juba traditsiooniks saanud lusikapeo, et õnnitleda tänavu esimesel poolaastal (taas) lapsevanemaks saanud võrulasi ning kinkida väikestele võrukatele hõbelusikas.

Kutse saadeti kokku 49 perele ning enamik neist lei-

dis võimaluse kohale tulla. Kes tulla ei saanud, saavad hõbelusika kätte linnavalitsuse infosaalist. Palume need ära otsida septembri jooksul.

Lusikapeol tehtud piltidest on nüüd valminud ka veebigalerii, mida näeb aadressil <http://www.tonisfoto.com/jal->

[bum/2013-08-31%20V%C3%B5ru%20linna%20vastuv%C3%B5tt%202013%20jaanuar-juuli%20s%C3%BCndinud%20lastele/index.html](http://www.tonisfoto.com/jal-bum/2013-08-31%20V%C3%B5ru%20linna%20vastuv%C3%B5tt%202013%20jaanuar-juuli%20s%C3%BCndinud%20lastele/index.html).

Lusikapeol koos linna-peaga tehtud peregildid saab kätte linnavalitsuse infosaalist.

Võlupark hakkab võluma

Võrumaa kunstnik Navitrolla tutvustas linnavalitsusele ideed rajada Koreli kaldapealsele skulptuuride park, mis pakub väikestele ja suurtele avastamisrõõmu ning tegutsemislusti.

Võlupargi asukateks oleksid kaelkirjakud, kuue jala ja kahe udaraga superlehmad, kasetüvega palmid, naeratavad seemned, pingviinid... ehk omapärased tegelased, keda nii Eesti kui välismaa kunstipublik Navitrolla maalidelt tunneb.

„Skulptuurid oleksid nii vaadatavad kui ka ronimiseks kasutatavad,” selgitas Navitrolla. „Mõne küljes saaks kiikuda, teisele sisse ronida ja tunda end näiteks seeneussina, kolmandale selga ronida... Selline võlupark looks Võrru täiesti ainulaadse linnakeskkonna,

mis pakuks ohoo-elamust nii oma inimestele kui külalistele.”

Kunstnik soovib oma sõnul äratada skulptuuridega inimestes, elukoige aga lastes uudishimu, ärgitada neid küsima. „Kuniks inimene on uudishimulik, kuni ta küsib küsimusi, on ta ka elus,” lausus Navitrolla.

Linnapea Jüri Kaveri sõnul on Võru uudsetele lahendustele avatud. „Minu meelest sobiks võlupargi juurde ka laste mängulinnak,” ütles ta. „Navitrolla maalides puudub kurjus ja seetõttu passib võlupark hästi kokku Võru kui lastesõbraliku linna kuvandiga.”

Arved Breidaks

SA Võru Spordikeskus nõukogu vaatas septembri alguses üle tänavused investeeringud. Pildil on Võru spordihalli loodud tenniseväljakul (paremalt) nõukogu esimees Meelis Munki ja liikmed Marko Tiisler, Andu Värton ja Sairos Hõrak.

Vana spordihoone uuestisünd

Pärast uue spordikeskuse valmimist Kooli tänavas jäi Võru spordikooli senine hoone Kreutzwaldi tänavas oma saatust ootama. Nüüdseks on selge, et hoone jääb spordisõprade kasutusse ka tulevikus.

„Rahvasuus kutsutakse seda maja endiselt spordikooliks ja nõudlus spordihooone järele on selles linnas osas endiselt olemas,” lausus SA Võru Spordikeskus nõukogu esimees Meelis Muns-

ki. Tema sõnul tingib selline otsus ka vajaduse hoonesse investeerida.

Esmajärjekorras keskenduti hoone püsikulude vähendamisele, kui vahetati välja maja katus ja aknad. „Selle tulemusel väheneb hoone küttevajadus umbes viiendiku võrra,” lausus Munki. „Lisaks on hoones remonditud seinu, vahetati välja saali akende ees olevad turvavõrgud, täiesti uue väljanägemise ja lahenduse on

saanud riietusruumid ning tehtud on nipet-näpet teisi töid kokku umbes 55 000 euro ulatuses.”

Investeeringuid tehti tänavu ka Võru spordihallis. „Võrus saab nüüd aasta ringi tennist mängida,” sõnas Munki. Spordihalli kergejõustikualale on paigaldatud tennisevõrk ja tenniseplats on piiratud kardinaga, mis võimaldab seal kvaliteetselt mängida.

Arved Breidaks

Linnavalitsuse istungitel

Jätkuvad investeeringud loodushoidu

Linnavalitsus otsustas osaleda KIKi projektis „Võru linna haljastusjäätmete ladestamiseks kompostimisväljaku rajamise teine etapp”. Projekt kestab tuleva aasta oktoobri. Ühtlasi otsustas linnavalitsus osaleda KIKi projektis „Võru linna Tamula järve rannaalaga piirneva linnaosa ülejutusohu vähendamine”. Projekt lõpeb tuleva aasta juulis.

Uus katse rajada liiklusõppeväljak

Linnavalitsus tunnistas kehtetuks hankemenetluse „Võru linna liiklusõppeväljaku rajamine”, sest konkursile ei laekunud ühtegi pakumist. Ühtlasi otsustas linnavalitsus kuulutada välja uue hankekonkursi.

Lõppesid Kreutzwaldi gümnaasiumi mööbli ja esitlustehnika hanke konkursid

Linnavalitsus kinnitas riigihanke „Võru Kreutzwaldi gümnaasiumi sisustus” tulemused. Neljaks osaks jagatud konkursi põhjal kulub kooli uue mööbli soetamiseks kokku 150 214 eurot (ei sisalda käibemaksu). Sisustuse tarnivad Saloni Büroomööbli AS, OÜ Projektimööbel ja AS Kitman Thulema.

Kreutzwaldi gümnaasiumi esitlus- ja helitehnika ostmiseks korraldatud riigihankekonkursi võitis AS Hansab hinnaga 54 183 eurot (hind ei sisalda käibemaksu).

Hanke korraldamine

Linnavalitsus otsustas välja kuulutada Kubija spordi- ja rekreatsioonikeskuse õueala katendite projekteerimise ja ehituse riigihanke.

Ehitusloa väljastamine

Linnavalitsus väljastas ehitusloa vee- ja kanalisatsioonitorustiku rajamiseks Lepa ja Lille tänaval. Ehitusluba vee- ja kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimiseks Vee ja Liiva tänaval väljastati klausliga, et tööd võib alustada pärast Kreutzwaldi tänavarekonstrueerimise lõppu. Ehitusluba vee- ja kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimiseks Vabaduse ja Jüri tänaval väljastati klausliga, et Jüri tänaval kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimist võib alustada 1. mail 2014. Ehitusluba väljastati ka tänavavalgustuse rajamiseks Kreutzwaldi tänaval ning turismiinfotahvli püstitamiseks Lydia Koidula tänavale.

Taksoveoloa väljastamine

Linnavalitsus väljastas FIE Janek Kallasele taksoveoloa tähtajaga kaks aastat.

Algab toiduabi jagamine

Võru linnavalitsus alustab järgmisel nädalal PRIA toiduabi jagamist varem registreerinud üksikutele mittetöötavatele Võru pensionäridele. Kuidas toiduabi kättesaamine täpselt käib, selgitab intervjuus abilinnapea Tarmo Piirmann.

Kui palju Võru linn toiduabi sai?

Võru linnale saabus toiduabi tänavu suvel kokku 22 412 kilo. Nomenklatuuris on makaronid, helbed, jahu, riis, manna, tatar, suhkur ja õli. Tegemist on kõige suurema abikogusega, mis Võrule on saadetud.

Kes toiduabi saavad?

Toiduabi saavad Võru vähekindlustatud elanikud. Oleme saanud jaganud kahte rühma: üksi elavad mittetöötavad pensionärid ja toimetulekutoetust saavad inimesed. Üksi elavatele mittetöötavatele pensionäridele hakkame toiduabi kätte andma tuleval nädalal ning toimetulekutoetuse saajatele jagatakse abipakid kätte jooksvalt, nagu see ka varem on käinud.

Kuidas täpsemalt pensionäridele toiduabi jagatakse?

Suve jooksul registreeris end toiduabi saajaks 387 mittetöötavat üksikut pensionäri. Neile jagatakse abipakid kätte 23.-24. septemb-

Abilinnapea Tarmo Piirmanni andmeil on jagatav toiduabi läbi aegade suurim.

ril ja 26.-27. septembril kella 9-12 Võrumaa keskraamatukogu hoones. Sisepääs on raamatukogu õuelt, kuhu pannakse üles suunaviidad.

Vältimaks järjekordi, oleme abi väljastamise korraldanud järgmiselt: inimestel, kelle perekonnanimi algab tähega A-st M-ni, palume tulla abi järele 23.-24. septembril, ning neil, kelle perenime esitäh on tähestikus N-ist Ü-ni, 26.-27. septembril.

Palume arvestada, et pensionäridele väljastatav abipakk kaalub umbes 15 kilo. Kõigile eelregistreerunud pensionäridele väljastatakse toiduaineid võrdses kogus

ses ja ühesuguses valikus. Seetõttu ei pea tingimata esmaspäeva hommikul kohale kiirustama. Keegi ei jää ilma.

Kuidas saavad toiduabi kätte need, kes ei saa ise järele tulla?

Osa pensionäre ongi soovitud, et toidupakid toodaks neile koju. Kojuvedu algab pärast 27. septembrit.

Kui üksi elav mittetöötav pensionär unustas end toiduabi saajate nimekirja registreerida, kas ta jääb siis abist sootuks ilma?

Ei jää. Oleme arvesta-

nud sellega, et abisoovijaid tuleb juurde ning praegused kaalutlused näitavad, et tühjade kätega ei jää ka need, kes end õigel ajal kirja ei pannud.

Need, kes on end registreerinud abi saajaks pärast 31. augustit, peavad arvestama, et kõiki tooteid ei pruugi nende jaoks jätkuda ja tuleb leppida väiksema valikuga. Samuti on oluline tähele panna, et pärast 31. augustit registreerunud saavad oma toidupaki kätte linnavalitsuse sotsiaaltöö osakonnast oktoobris.

Arved Breidaks

Võru jäätmeakeskuse lugu

Pärast taasiseseisvumist võeti Eestis kiiresti omaks jõukate läänenaabrite käitumine: vähem kui kümnendiga õppisime sööma viilutatud vorsti, paberiga lauda kivitama ja plastpudelid vett jooma. Muutused tarbimises tingisid muutuse ka jäätme käitluse põhimõtetes, sest võrreldes varasema ajaga kasvas olmejäätmetes kordi erinevate pakendite ja biolaguneva massi osakaal.

Kogu vastutus jäätme käitluses, sh alternatiivi loomine „prügimägedele” jäeti erafirmade kanda. Juhtus see, mis juhtuma pidi: prügieetevõtte Ragn-Sells teenis Võrumaal Rāpo prügila pealt hiigelkasumit, unustades igasugused võimalikud jäätme käitluse alternatiivid.

Aastal 2009 lülitas Võru linn koos Võru vallaga kohapealse jäätme käitluse mõttes sisse uue käigu. Otsustati rajada jäätme keskus. Uksed avanud jäätme keskus oli vastukaaluks eraettevõtte monopolile, kuid kindlasti ka teerajajaks tänapäevasele jäätme käitlusele kogu Võrumaal. Pärast keskuse avamist on Võrumaal taas olemas koht, kus eraisik või ettevõtja saab mugavalt oma jäätmed ära anda ning raha eest maha müüa vanapaberi ja kartongi. Samuti on jäätme jaam mõeldud prügi autodele, kes saavad oma prügi koormad maha kallata, et jäätmed

Võru jäätme keskus hoiab juhataja Olev Lüütsepa sõnul ära monopoli tekke jäätmeturul.

suurtesse konteinerisse pressida. Lisaks saab jäätme keskuses ära anda erikäitlust nõudvad jäätmed nagu kasutatud rehvid, vanaelektroonika, ohtlikud jäätmed.

Võru jäätme keskuse loomisega on seotud palju skandaale, mille kohta nüüd, pärast nende lõppu, soovin selgitusi anda.

Skandaalide õhutaja Võru jäätme keskuses oli prügihiid Ragn-Sells. Firma mõistis, et Võru jäätme keskuse loomisega avatakse sinne prügiturg konkurentidele, mis toob kaasa nende

jäätmemonopoli ja ühtlasi kasumite kadumise. Nii ka läks: viimasel konkursil tegi kõige odavama pakkumise tollane Veolia, nüüdse nimega Eesti Keskkonnateenused.

See aga ei olnud veel loo õnnelik lõpp, sest võib vaid arvata, kelle huvides lasti politseile esitada avaldus kriminaalasja algatamiseks, uurimaks Võru jäätme keskuse tegevust. Vähe sellest: Võru-vastasesse kampaaniasse kaasati ka ajaleht Äripäev, mille vahendusel teema üles puhuti. Lugejale olgu teadmiseks, et nii Ragn-Sells kui

ka Äripäev kuuluvad Rootsi kapitalile.

Võru linnavõime ja mind isiklikult süüdistati avalikult erinevates pattudes: jäätme jaam olevat ehitatud valele kohale, ehitushind olevat olnud liiga kõrge ja kõik olevat üleüldse olnud väga kahtlane.

Fakt on see, et Võru jäätme keskus on Eesti samasuguste keskuste seas üks odavamaid. Ehitus maksis 8 miljonit krooni (ligi pool miljonit eurot). Võrdluseks võiks tuua samalaadse jaama Põlvas, kus see läks maksma

15 miljonit krooni (ligi miljon eurot), või Saaremaa, kus kulutati 50 miljonit krooni (3,2 miljonit eurot).

Võru jäätme jaama asukoht on hea, sest see ei sega naabreid ega riku kellegi vaadet. Võru valitud tee on osutunud õigeks: prügivedu on odav, kõige odavam Võru-, Põlva- ja Valgamaal. Kui praegune prügiveudaja muutub ahneks, siis vahetame ka tema välja ja kui prügifirmad hindades kokku lepivad, hakkame ise vedama.

Kuhu suundub Eesti jäätmeturg?

Olmejäätmete kaalumahust enam kui kolmandiku moodustavad pakendid, mis tegelikult on kõrge energeetilise väärtusega kütus. Kui Võrumaal kogutakse 5000–6000 tonni olmejäätmeid aastas, siis lihtsa arvutuse kohaselt veame Irusse ligi 1800 tonni jäätmekütust aastas. Nagu jäätmekütust, on kohapeal odavam käidelda ka kartulikoori ehk jäätmete biolagunevat osa, mis moodustab olmejäätmete massimahust umbes kolmandiku. Nii veamegi Võrust kalli raha eest minema kütust ja komposti.

Eestis on tekkinud ime-lik entusiasmilaine, et kui põletame kogu prügi ära, siis saab kõik korda. Põletusentusiastidele tahaks meenutada, et kõik jäätmed ei põle, näiteks mineraalset

materjalist ehituspraht. Ka biolagunevaid jäätmeid pole mõistlik põletada, sest need sisaldavad nii palju vett, et põletamiseks kulub rohkem energiat, kui tekib nende põlemisel. Proovige muru niitjast välja võetud värsket muru või puu alt korjatud õunu põlema panna.

Samuti on Võru probleemiks see, et Iru põletustehas asub meist 270 km kaugusel. Seetõttu on Võru jäätme käitlust vaja edasi arendada: käivitada biolagunevate jäätmete kompostimise plats ja lahendada ehitusprahi käitlemise küsimus.

On selge, et kõik eeskujulik ei sünni üleöö. Seda enam on tähtis valida õige tee. Mida rohkem suudame Võrumaal jäätmeid käidelda ja taaskasutada, seda väiksemad on kodanike prügiarved.

Pikk maa õige suunas on veel käia ja kõik ei saa korda kohe, aga me oleme valinud Võrumaa teeks säästliku, euroopaliku mudeli – väiksemad prügiarved, väiksema keskkonnakahju. Jääb loota, et kohalik võim suudab vastu seista suurte jäätmettevõtjate kommertshuvidele ja esimene koorem Võru jäätme keskuses toodetud kütust läheb ahju juba lähematel aastatel.

Olev Lüütsepp,
Võru jäätme keskuse juhataja

Huviharidus kättesaadavaks ka täiskasvanutele!

Huviharidus pole eraldi seisv haridusliik, vaid põhihariduse täiendamiseks mõeldud süsteem, millel olid kuni 1994. aastani riiklikud õppekavad ja riiklik rahastamine. Tollal leidis riik, et huvihariduse ülalpidamine on kulukas ja see anti üle omavalitsustele. Korraldamine anti küll üle, aga rahastamist mitte. Viimane jäi linnade-valdade kanda. Algas huvihariduse alarahastamine. Näiteks Võru muusikakooli õpetajad saavad praegu tunduvalt vähem palka kui põhikoolide õpetajad.

On teada, et paljud huvihariduse omandanud täiskasvanud soovivad enda oskusi täiendada, paraku valitseb olukord, et koos gümnaasiumi lõpetamisega huvihariduse organiseeritud andmine lakkab. Sellega on iseseisvasse ellu astunutelt võetud võimalus omandatud huvierialal edasi arenda ja ennast emotsionaalselt vormis hoida – seda ajal, kui ümberringi propageeritakse elukestvat õpet. Huvihariduse teemat pole piisavalt käsitletud, kuna tihtipeale

Üle 40 aasta muusikaga tegelnud Võru muusikakooli vilistlane Ilmar Sild fagotiga.

häbenevad jätkuva tegelemissooviga täiskasvanud oma soovidest valjult kõnelda ja eelistavad pigem huvieriala õpetajaga eraviisil kokku leppida. Kokkuvõttes ei võida sellest kumbki pool.

Huvihariduse organiseeritud võimaldamine ka täiskasvanutele annaks õpetajatele hea võimaluse lisatasu teenida ja oma töökoormust paremini jagada ning seoks naabermaakondadest siia tööle käivaid spetsialiste paremini kohaliku huvikooli külge. Idee, et ka täiskasvanud saaksid jätkata huvihariduse omandamist, on idanenud juba tükk aega ja oleks aeg see ellu viia.

Kui pillimees mängib orkestris, peaks olema loomulik, et ta saab ka ennast professionaalselt täiendada. Peaks olema loomulik, et huviharidust saab ka pärast gümnaasiumi lõpetamist, sest huviharidus on üleüldist haritust tõstev lisaväärtus.

Ilmar Sild,
Võru linnavolikogu liige,
Võru muusikakooli
hoolekogu esimees

Huvihariduse rahastamist tuleb muuta

Kui tahame huviharidust edendada, tuleb selle rahastamise aluseid muuta ja praeguse kahepoolse rahastamise asemel üle minna kolmepoolsele rahastami-

sele. See tähendab, et linna ja lapsevanema panusele peab lisanduma riigipoolne rahastus. On olukordi, kui andekas laps ei saa muusikakooli minna või jätab sel-

le pooleli, kuna vanematel ei jätku raha. Kolmepoolne finantseerimine vähendaks oluliselt vanemate kulutusi lapse muusikalisele huviharidusele ning annaks uue

tõuke huvihariduse taseme tõusuks. Riigipoolse finantseerimise lisandumisega avaneksid selles vallas uued võimalused.

Ilmar Sild

Võru linnavalitsuse määrus valimisjaoskondade moodustamise kohta

Määrus kehtestatakse „Riigikogu valimise seaduse” § 8 lg 2 ja 3, „Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse” § 10 lg 2 ja 3, „Euroopa Parlamendi valimise seaduse” § 7 lg 2 ja 3, „Rahvahääletuse seaduse” § 11 lg 2 ja 3 alusel.

§ 1. Valimisjaoskondade moodustamine

Moodustada Võru linnas viis alalist valimisjaoskonda järgmiste piiride ja hääletamisruumide asukohtadega:

1) valimisjaoskond nr 1. Jaoskonnakomisjoni ja hääletamisruumi asukoht on Võru I Põhikool, Seminari tn 1.

Valimisjaoskonda kuuluvad järgmised tänavad: Eterniidi, F. R. Kreutzwaldi paaritud numbrid 1-13a ja paarisnumbrid 2-16, Heina, Heina põik, Humala, Jõe, Jüri paaritud numbrid 1-9 ja paarisnumbrid 2-14, Kaare, Kalevipoja, Kanepi, Karja, Karja põik, Kase, Katariina allee, Kivi, Kivi põik, Kivimurru, Kruusa, L. Koidula, Lembitu, Liitva, Lina, Lubja, Mooni, Mulla, Mäe, Mäe põik, Niine, Orase, Pae, Punga, Pärna, Ringtee, Roos, Roos, Savi, Seminari, Silikaadi, Tallinna mnt, Tamula, Tartu, Telliskivi, Tulbi, Vabaduse paarisnumbrid 4-6, Väike ja Ülase.

2) valimisjaoskond nr 2. Jaoskonnakomisjoni ja hääletamisruumi asukoht on Võru kultuurimaja Kannel, Liiva tn 13.

Valimisjaoskonda kuuluvad järgmised tänavad: F. R. Kreutzwaldi paaritud numbrid 15-53 ja paarisnumbrid 18-66, Jüri paaritud numbrid 11-43f ja paarisnumbrid 16-48, Liiva paaritud numbrid 3-27 ja paarisnumbrid 6-26a, Paju, Petseri paaritud numbrid 1, 3-35 ja paarisnumbrid 4-26, Rõpina mnt 1 ja 1a, Vabaduse paaritud numbrid 5-23 ja paarisnumbrid 8-22, Vabriku ja Vee.

3) valimisjaoskond nr 3. Jaoskonnakomisjoni ja hääletamisruumi asukoht on Võru lasteaed Punamütsike, Vilja tn 10.

Valimisjaoskonda kuuluvad järgmised tänavad: Allika, Herne, Kesa, Kesk, Kirsi, Kooli, Liiva paaritud numbrid 1, 1a, 1b ja paarisnumbrid 2, 2a, 4, 4a, Oja, Petseri 1a, 1b, 2, 2a, 2b, Rõpina mnt paaritud numbrid 1b-19 ja paarisnumbrid 8-24, Tiigi, Toome, Tõöstuse, Uus, Vabaduse paaritud numbrid 1-3a ja paarisnumbrid 2, 2a, Veski, Viki, Vilja ja Võrumõisa tee.

4) valimisjaoskond nr 4. Jaoskonnakomisjoni ja hääletamisruumi asukoht

on Võru lasteaed Sõleke, Olevi tn 29.

Valimisjaoskonda kuuluvad järgmised tänavad: Jüri paaritud numbrid 45-81 ja paarisnumbrid 54-80, Kaevu, Koreli, F. R. Kreutzwaldi paaritud numbrid 55-69, Lepa, Lille, Linda, Loo, Luha paaritud numbrid 3-37 ja paarisnumbrid 4-38, Lühike, Niidu, Olevi, Piiri, Pikk paaritud numbrid 1-19, 19c ja paarisnumbrid 2-8, Põllu, Rõpina mnt paarisnumbrid 4-6b, Salme ja Sulevi.

5) valimisjaoskond nr 5. Jaoskonnakomisjoni ja hääletamisruumi asukoht on Võru kultuurimaja Kannel, Liiva tn 13.

Valimisjaoskonda kuuluvad järgmised tänavad: Aasa, Aida, Ekspordi, Jaama, Jalaka, Jõhvika, Järve, Järve põik, Jüri paaritud numbrid 82-84 ja paaritud numbrid 83-85, Kadaka, Kalda, Kalevi, Kalevi põik, Kalmuse, Kanarbiku, Kaubajaama tee, Kevade, Kose tee, Kraavi, F. R. Kreutzwaldi paaritud numbrid 68-120 ja paaritud numbrid 71-119a, Kubja põik, Kubja tee, Kuuse, Käbi, Laane, Lauluvaljak, Leesika, Linnu, Luha paaritud numbrid 40-60 ja paaritud numbrid 43-57, Madara, Metsa, Muraka, Männiku, Mündi, Nõgese,

Nõmme, Okka, Oksa, Pikk paaritud numbrid 19a, 21-23 ja paarisnumbrid 10-42, Raami, Raba, Raudtee, Roo, Roo põik, Roopa, Sinika, Soo, Sügise, Taara, Tamme, Tulika, Turba, Vesikioja, Vesikijärve, Vindi, Võlsi põik ja Võlsi tee.

§ 2. Hääletamise erisused

1) Määrata valimisjaoskonnaks, kus saavad hääletada valijad, kelle elukoohaandmed Võru linnas on kantud Eesti rahvastikuregistrisse linna täpsusega, valimisjaoskond nr 2 hääletusruumi asukohaga Liiva tn 13.

§ 3. Määruse kehtetuks tunnistamine

Võru Linnavalitsuse 4. jaanuari 2011. a määrus nr 1 „Valimisjaoskondade moodustamine” (RT IV, 30.10.2012, 45) tunnistatakse kehtetuks.

Jüri Kaver,
linnapää

Ülle Müürsepp,
linnasekretär

Tuleviku Võru poole

On uhke tunne elada linnas, mille telepildist ära tunneme ning mida teistele eeskujuks tuuakse. Seda vaadates tunneme, et me kõik oleme võrukad. Siin ja täna tahan vaadata kümnete aastate kaugusele. Aega, mil me kõik oleme vanad või vanemad.

Linna tänased väljakutsed ja vajadused ulatuvad energiast keskkonnani, konkurentsivõimest laienemiseni, ühisest linnapoliitikast rahvaste rändeni, konkurents on karm. Kus on siis meie konkurendid? Eestis või maailmas? Vastus on selge: mõlemal pool. Me konkureerime elukvaliteedi turul nii Eesti sees kui üleilmselt. Inimesed siin on meie kaheleim vara ning siin ütlen otsekoheselt: lihtsalt kuusked ja mändidega me siia kedagi ei meelita.

Kõik strateegilised küsimused nõuavad julgeid ja söakaid tegusid märksa pikema aja vältel kui kahe või kolme valimise. Oleme täiskasvanud ning saame sellest aru. Ent astudes koos ühisest minevikust ühisesse tulevikku, saame ka aru, et deklaratsioonide asemel vajame nüüd hoopis ühiseid projekte, mis liidaksid Võru Euroopaga, mis muudaksid meid edukamaks, atraktiivsemaks.

Kutsun kõiki mõtlema, kuidas uuendada Võru linna, et see oleks nüüdisaegsem, kiirem, ratsionaalsem ja seotud meile oluliste teemade lahendamisega. Mis eriti oluline, et meie inimeste ja juh-

tide koostööl oleks tulemus. Linn tahab pakkuda kõrget kvaliteeti kõiges, mis on seatud tema kohuseks. Lapsed peavad saama hea hariduse, inimesed järjest toredama ja mitmekesisema elukeskkonna. Võru linna arengu ja kvaliteetsema elu tagavad meile kvaliteetne teenusepakkumine, turism ning väikeettevõtlus.

See on pidev võidujooks kõigi lähemate ja kaugemate naabritega kõigil elualadel. Me kas sõidame kiirteel või oleme hääletajad? Selleks et sõita, peab olema juht, hea juht, kelle missioon on meie kogukonna elukvaliteedi parandamine, kellel on visioon, kuhu peame jõudma, ja strateegia, kuidas sinna jõuda.

See kvaliteet peab sündima! Ta on sündinud siis, kui võrukad räägivad „meie Kreutzwald”, „meie Katariina allee”, „meie rannapromenaad”, „meie linnateater”... Siis sünnib entusiasm, siis hõisatakse: „Elagu Võru!”

Võru pole kaugeltki valmis. Meil on palju teha ja meie kodulinnal seisab ees suur töö. Soovime endile: jõudu tööle!

Erki Saarman,
Võru linnavolikogu esimees

Kui koolitee algab 2014. aastal

Vastavalt kehtivale korrale peab 2014. aastal esimesse klassi õppima asuva lapse seaduslik esindaja esitama Võru linnavalitsusele 1. novembriks 2013 taotluse. Taotluse vorm on kättesaadav Võru linna veebilehel (www.voru.ee - Kohalik võim/ Blanketid) ning Võru linnavalitsuse infosaalis. Täitmise käigus peab muu hulgas ära määrama eelistatud kooli. Võru linnas on võimalik valida kahe üldhariduskooli vahel – Võru Keskkool ja Võru Kreutzwaldi gümnaasium – ning tuleb määrata esimene ja teine ee-

listus. Seoses ees ootavate muudatustega Võru I põhikoolis 2014. aasta septembris esimest klassi ei avata.

Linnavalitsusele laekunud taotluste põhjal moodustatakse korras sätestatud tingimustel koolidele kaupa õpilaste nimekirjad ning avalikustatakse need Võru linna veebilehel hiljemalt 1. detsembril.

Täpsemalt annavad linnavalitsuse ametnikud nimetatud korraldusest ülevaate ka Võru linna lasteaedade koolieelikute rühmade vanemate koosolekutel.

Võru tänavavalgustust on plaanis uuendada

Võru tänavate valgustamisel võetakse kasutusele paremat valgusjaotust ja rahasaastu pakkuv LED-tehnoloogia. Austriale müüdnud CO²-kvoodi eest rahastatakse linnas kuni 1552 tänavavalgusti väljavahetamine.

„Tänu uutele LED-valgustitele muutuvad Võru tänavad õhtusel ajal paremini valgustatust ning valgustamine ise läheb odavamaks,” sõnas Võru linna Jüri Kaver.

Projekti rahastab 90 protsendi ulatuses SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK). Lisaks Võru linnale uuendatakse projekti raames tänavavalgustus Kuressaare, Valgas, Jõhvis, Haapsalus, Keilas ning Paides.

„LED-valgustitel on võrreldes praegu kasutatavate kõrgrõhuvalgustitega mitmeid eeliseid,” rääkis Tiit Tamm tehnikaülikooli elektroonika instituudist. „Alates ühtlasemast valgusjaotusest, paremast värviesitusest kuni väiksema energiakuluni.”

Prognnoosi kohaselt läheb Võru tänavavalgustuse uuendamine maksma 2,3 miljonit eurot, millest 90 protsenti on KIKi toetus.

„Projekti raames tehtavate ehitustööde täpne maht selgub pärast projekteerimise ja ehitustööde hangete läbiviimist,” ütles OÜ Taristuhaldus juhataja Olev Lütsepp.

Võrus on kokku 1800 tänavavalgustit.

Võru linna uudiseid 1933. aasta septembrist

Tamulast tõmmati 25naelane hawi

Eile hommikul (1.09.1933 – A. R.) wiibis Tamulal kalal postkontori teenija Horn. Tal õnnestus kätte saada tä-nawu suwe suuremat hawi – 25 n (11,35 kg – A. R.) Horni poolt kinni püütud hawi pole mitte tä-nawu, waid mitme wiimase aasta jooksul Tamulast kätte saadud suurem haug. Aasta 4 eest sai Sibul (mitte kaup-mees) 36 naelase (16,344 kg – A. R.) hawi.

Wõru Teataja nr 98; 2.09.1933

Maadlus

Laup. 9. ja pühap. 10. sept. maadleb kuulus end Soome ilmameister Järwinen Tartu tn 33. Maadlusest osawõt-jana on üles andnud juba rida jõumehi. Järwinen on suuremates linnades kogu aeg edukalt maadelnud ja wõitnud tuntud suurusi. Samas esineb weel wanim trikimeister M. E. Uura shonglöörimisega, tõrwi-kutega pussidega jne.

Wõru Teataja nr 100; 7.09.1933

P.S. Esimese Eesti vaba-riigi ajal oli väga populaarne tuntud jõumeeste maadlema kutsumine eesmärgiga rah-vast ligi meelitada ja sporti populariseerida. Seda juhtus ka veel nõukogude aja algul: meie kandi sagedasteks kül-lalisteks olid Kristjan Palus-ala ja Johannes Kotkas.

Esimene juustutööstus Wõrus

Käesolewal kewadel algas Wõrus juustu walmista-ma hr. W. Märk, kes õppis seda ametit kauemat aega juba wene ajal Tõstamaal Shweitsi kuulsama juus-tumeistri Schluppi juures. Wõrus puudus seni kindel tööstus, mis oleks warusta-nud linna tarwitajaskonda kindlawäärtusliku kaubaga, mis pärast kohapääl wõis saada ka ainult juhuslikku kaupa. Nüüd hiljuti las-kis müügile Wõru juus-tutööstus oma saadused, mille kohta asjatundlikud ringkonnad on awaldanud täit rahulolemist. Hinnalt suudab kodulinna saadus julgesti wõistelda kõikide teiste paremate saadustega.

Wõru Teataja nr 101; 10.09.1933

P.S. Võru juustutööstus on oma kuulsuse säilitanud siiani.

Lauljanna Ada Suurup asus Wõrru

Neil päewil asus Wõrru ela-ma preili Ada Suurup, tõu-sew täht meie koloratuur sopranis. Prl. Ada Suurup hakkab Wõrus ja Petseris laulutunde andma. Loo-dedawasti leiab see laulu-õpetuse andmise võimalus Wõrus ja Petseris tähelepa-nu. Prl. A. Suurup lõpetas l. a. Budabeschtis Kuning-liku Muusikaakadeemia L. Hilgermanni lauluklassis. Tema lauluklassis on õppi-

nud muuseas ülemaailma kuulus Gita Alpori. Prl. A. Suurup on kodumaal esi-nenud mitmetel kontser-dil ja sooja tähelepanu osa-liseks saanud. Nagu meie kuuleme, korraldab prl. A. Suurup Wõrus eelolewal sügisel ka kontserdi, nii et Wõrulastel awaneb wõima-lus teda juba lähemal ajal kuulda.

Wõru Teataja nr 103; 14.09.1933

P.S. Sellised turgutused olid kohaliku kultuurielu elavdamiseks vajalikud ja eks Kannelgi sai oma näit-lejaskonda kuulsusi mujalt Eestist. Meeldiv on see, et mujalt tulnud sulandusid hästi kohalikku ellu ja varsti arvatigi nad võrumaist pä-ritolu olevat.

Greta Garbo Wõrus

Pole sagedased need juhud, mil wõime kinoekraanil näha seda salapärast, pea-aegu legendaarse elu ja ise-loomuga kinodiiwat. Greta Garbo mängus on alati pal-ju haarawat ja kaasakis-kuwat, et ükski kinosõber pole kunagi ta mängus pet-tunud. Praegu „Marsis” (hi-lisem Avangard, praegune Chicago – A. R.) jookswas filmis „Romanss” pääseb ta eriti köitwalt mõjule, mis-pärast film kuulub nende hulka, mida pole nii kerge unustada.

Wõru Teataja nr 105; 19.08.1933

Algab võimlemine

Sportliku üldwõimlemise kursuse algab 2. okt. ühis-gümnaasiumi wõimlas. Wõimlemist juhatab K. Pustus, harjutusmaks on 1 kroon.

Wõru Teataja nr 107; 23.09.1933

P.S. Neil aastatel oli võimlemine Eestis väga po-pulaarne spordiala ja toi-mus palju võimlemis- ja tantsupidusid nii Võrumaal kui ka mujal Eestis. Pustus oli ka aktiivne tantsukultuuri edendaja ja hilisem spor-diinstruktor ning Võrumaa mängude toimkonna aktiiv-ne liige.

Hõbepulmad Treumuthide perekonnas

Eile (27.09.1933 – A. R.) pü-hitsesid rahukohtunik Jaan Treumuth ja ta abikaasa Juulie Treumuth hõbepul-mi. Lugupeetud juubilaarid said paljude õnnesoowide osaliseks. Neile palju päi-kest edaspidiseks soowides loodab Wõru seltskond neilt edaspidigi samarohket sooja koostööd nagu seni. Selle soowiga ühineme ka meie.

Wõru Teataja nr 109; 28.09.1933

Wanu ajalehti sirwis ja väljakirjutusi (originaa-lis) tegi Wõrumaa muu-seumi pääwarahoidja Arthur Ruusmaa.

Võru ohutusmess „Armasta elu!” õpetas ohutult elama

7. septembril toimus Võru kesklinnas ohutusmess „Armasta elu!”, kus päe-va jooksul sai vaadata jõu-struktuuride demonstrat-sioonesinemisi, proovida mitut simulaatorit, meister-dada ja vaadata multifilme.

„Ohutusmess oli mõel-dud kogu perele, kuigi fookus oli seatud noortele autojuhtidele,” ütles linnava-litsuse arendusnõunik Tiina Hallimäe. „Läbi praktiliste näidete selgitati, kuidas end igapäevaste ohtude eest kaitsta.”

Päeva jooksul sai jälgida päästeameti, pommigrupi ja politsei demonstratsioo-nesinemist, näidati, kuidas toimub avarii teinud autost kannatanu väljalõikamine, kuidas käib süttinud auto kustutamine. Publikule de-monstreeriti turvapadja ning mootorratturi turvavesti katset. Kesklinna oli algajate juhtide sõiduuskuste kont-rollimiseks üles seatud vi-gurrada.

Võru ohutusmess oli osa 7. ja 8. septembril toimunud rahvusvahelisest kampaa-niast „Armasta elu!”. Selle raames toimus 7. septemb-ril Wõrus noorte autojuhtide kokkutulek, millest võttis osa ligemale 110 külalist Eestist, Lätist ja Venemaalt. Noor-tele autojuhtidele korraldati töötoad, kus teemaks oli liik-lusohutuse suurendamine.

Ühtlasi märgiti kampaaniapäevade jooksul ära tänavu Wõrus valminud taristuobjektid, mille raja-misel on kasutatud projekti

Noored autojuhid Eestist, Lätist ja Venemaalt liiklusmärkide töötoas.

raha. Neil päevil toimus ka Eesti, Läti ja Vene politsei-nike ja liikluspetsialistide õppereis.

Võru ohutusmess sai teoks projekti „Liiklus-süsteemi võimekuse suu-rendamine EE-LV-RU rahvusvahelise tähtsusega transpordikoridoris” raames. Lähemat infot projekti kohta leiab aadressilt http://www.voru.ee/Portfolio_EST.pdf.

Projekti kaasrahastab Euroopa naabrus- ja part-nerlusinstrumendi Eesti-Lä-

ti-Vene piiriülese koostöö programm (2007–2013). Projekti kogumaksumus on 1 876 570 eurot, sellest moodustab toetus 1 688 913 eurot (sh toetus Võru linnale 187 921 eurot).

Projektis osaleb 14 part-nerit, sh 12 omavalitsust Ees-tist, Lätist ja Venemaalt. Eesti esindajad on Võru linnavalitsus, Tartu linnavalitsus ja kaasatud partnerina politsei-ja piirivalveameti Võru polit-seijaoskond.

„Euroopa naabrus- ja partnerlus-instrumendi „Eesti-Läti-Vene pii-riülese koostöö programm 2007-2013” toetab rahaliselt ühiseid arendustegevusi piirkonna konku-rentsivõime parandamiseks, kasuta-des ära selle potentsiaali ja soodsat asukohta Euroopa Liidu ja Vene Föderatsiooni ristteel. Programmi koduleht www.estlatrus.eu.”

Võru kohalik võim on linnarahva otsustada

Kohalike omavalitsuste voli-kogude valimised on vähem kui kahe kuu kaugusel. Vii-maneg aeg on valijale meelde tuletada mõned volikogu töö ja valimistega seotud põ-himõtted. Vastab Võru lin-navolikogu staažikaim liige Tõnu Anton.

Kuidas käib volikogu va-limine ja saadikute väljasel-gitamine?

Kõrgemat võimu koha-liku omavalitsuse tasandil teostab volikogu.

Võru linna volikogu on 21liikmeline. Valimistel saa-vad kandideerida parteid ja valimisliidud oma nimekir-jadega ja üksikkandidaadid. Valituks osutumise kritee-riumiks on konkreetsele kandidaadile antud hääle arv. Kandidaadi asetus va-limisnimekirjas ei oma va-lituks osutumisel tähtsust, sest pärast hääletamist seab valimiskomisjon kõikides ni-mekirjades kandidaadid ritta vastavalt saadud hääle arvu-le. Esimesele kohale asetub see, kes sai selles nimekirjas kõige rohkem hääli jne.

Volikogukoha saamiseks arvutatakse nn lihtkvoot, milleks on valimas käinute arv jagatud volikogus oleva-te kohtade arvuga ehk Võru linnas 21ga.

Lihtsustatult kirjeldades saab nimekiri volikogus nii palju kohti, kui palju sisal-dub sellele nimekirjale antud hääle arvus lihtkvoot.

Näiteks kui hääletamas käis 8500 valijat, siis lihtvoot ehk ühe volikogukoha saa-miseks vajalik hääle arv on 8500 : 21 = 405 häält. Kui ni-mekiri sai näiteks 1500 häält, siis saab ta volikogus 1500 : 405 = 3,70 ehk siis kolm koh-ta. Volikogu liikmeks saavad need kandidaadid, kes selles nimekirjas said valijatelt kõi-ge rohkem hääli.

Nii jagatakse volikoguko-had kõigi valimistel osalenud parteide ja valimisliitude va-hel. Toodud näite puhul vajab üksikkandidaat valituks osu-tumiseks valijatelt 405 häält.

Mis saab siis, kui voliko-gu on valitud?

Pärast valimisi tuleb voli-kogu kokku ja valib oma liik-mete hulgast esimehe, aseesi-mehe, komisjonide esimehed ja revisjonikomisjoni.

Volikogu tegevuse väl-jundiks on seal vastu võe-tavad määrused ja otsused. Määrus on üldist jõudu omav õigusakt, millega kehtesta-takse mingid normid kõigile linna elanikele ja mis kehtib kogu linna territooriumil.

Volikogu otsus käsitleb

konkreetsed üksikjuhtumit või piiratud isikute ringi ja kehtib ainult selle konkreetse üksikjuhtumi puhul ja vald-konnas.

Volikogu võtab vastu linna arengukava, kehtes-tab kõikvõimalike tegevuste korrad ja eeskirjad linnavalitsuse jaoks, otsustab linnale laenude ja muude kohustuste võtmise ja teeb muid seadu-sega volikogu ainupädevusse antud toiminguid.

Volikogu liige, kaasa ar-vatud volikogu esimees, ei saa käsutada linna eelarvet, ei saa anda linnavalitsuse liikmetele ega linna ametni-kele korraldusi ega juhiseid igapäevases töös tegutsemi-seks. See on seadusega paika pandud nn võimude lahusu-se printsiip.

Kui suur mõju on par-teil-valimisliidul volikogu liikme otsustustele?

Volikogu liige on seaduse järgi sõltumatu ega ole seo-tud oma mandaadiga. Ta juhindub oma tegevuses ainult linna ja linnarahva huvidest. Tegelikult saavad ühe nime-kirja kaudu volikokku valitud siiski moodustada volikogus fraktsioone, kus püütakse konkreetse küsimuse üle ot-sustamisel omavahel kokku-leppele jõuda. Fraktsiooni ot-

sused ei ole volikogu liikmele kohustuslikud.

Volikogu esimees, tema äraolekul volikogu aseesi-mees, korraldab volikogu tööd ja toiminguid.

Volikogu otsuste tege-miseks on vaja hääletamisel poolthääle enamust, mis tähendab, et otsuse eelnõu poolt peab olema rohkem voli-kogu liikmeid, kui on vastu. Sealjuures ei lähe erapooletud hääled arvesse. Eriti tähtsate otsuste, näiteks linna arengu-kava kehtestamise, linna põ-himääruse kinnitamise, voli-kogu esimehe, aseesimehe või linnapea valimise või neile umbusalduse avaldamise või linnale rahaliste kohustuste võtmise puhul on vajalik vo-likogu koosseisu poolthääle enamus (vähemalt 11 poolt-häält 21st võimalikust).

Miks moodustatakse va-litsuskoalitsioone?

Et üks nimekiri tavaliselt volikogus üle poole kohta-dest ei saa ja et võimu teosta-miseks on vaja stabiilselt üle poolte volikogu liikmete toe-tust, siis on tarvis saavutada kahe või ka enama poliitilise rühmituse vahel kokkulepe koostööks linna valitsemisel.

(Järgneb 5. lk)

Võru kohalik võim on linnarahva otsustada

(Algus 4. lk)
Kokkuleppe sõlminud volikogu liikmed moodustavad koalitsiooni, ülejäänud aga opositsiooni.

Mida laiapõhjalisem on volikogu koalitsioon, seda suuremad on arutelud enne otsuste tegemist ning seetõttu on ka otsuste kvaliteet linna ja linnarahva jaoks parem, kuid seda raskem on sellist koalitsiooni koos hoida, sest vaja on väga paljude arvamuste, tõekspidamiste ja huvide vahel kompromiss leida.

Kuna opositsioonil on volikogus alla poole häälest, siis jääb talle volikogus nõuandja, tähelepanu juhtija ja kriitiku roll. Mõistlik koostöö koalitsiooni ja opositsiooni vahel on alati teretulnud ja üldjuhul kasulik.

Kas volikogu liikme saab tagasi kutsuda?

Volikogu liiget ei saa tagasi kutsuda ja tema volitused lõpevad enne tähtaega kas tema enda tagasiastumise, linna rahvastikuregistri väljalangemise, teovõimetuks tunnistamise või surmaga.

Volikogu liige ei saa olla samal ajal Riigikogu liige, maavanem, linnavalitsuse liige või linnavalitsuse ametnik, kohtunik, prokurör, teenistuses kaitsevälislane või tahtliku kuriteo eest kohtu poolt süüdi mõistetud isik.

Volikogu liikme volituste lõppemisel või peatumisel saab volikogu liikmeks samast nimekirjast asendusliige.

Kuidas moodustatakse linnavalitsus?

Linnavalitsus on volikogu täitevorgan ning viib linnas tegelikult täide seadustest ja volikogu õigusaktidest tulenevaid toiminguid.

Linnavalitsuse moodustamine on volikogu ainupädevuses. Volikogu otsustab linnavalitsuse liikmete arvu, selle struktuuri ehk siis linnavalitsuse liikmete konkreetseid tegevusvaldkonnad ja valib linnapea.

Tulevane linnapea ei pea olema valitud volikokku, kuid ta võib seda ka olla. Linnapea ei pea seaduse järgi olema ka linna elanik. Linnapea on linna täitevvõimu juht ja talle alluvad kõik linnavalitsuse liikmed ning linna ametnikud ja töötajad.

Pärast linnapeaks valituks osutumist on linnapeal ainuõigus esitada volikogule kinnitamiseks linnavalitsuse koosseis ehk siis isikud, kes täidavad volikogu enda kinnitatud linnavalitsuse struktuuri ametikohad.

Kui volikogu on linnavalitsuse uue koosseisu kinnitanud, lõpevad linnavalitsuse eelmise koosseisu volitused.

Volikogu ainupädevuses on ka linnapeale ja linnavalitsuse liikmetele töötasu määramine. Linnavalitsuse ametnike ja teiste töötajate töötasu suuruse otsustab linnapea volikogu kinnitatud palgamäärades antud vahemikes.

Linnavalitsus käsutab kogu linna eelarvet ja selles ettenähtud rahalisi vahendeid. Selleks annab linnavalitsus välja määrusi ja korraldusi. Linnavalitsuse õigusaktide alusel viiakse tegelikult ellu volikogu otsused ja määrused.

Linnavalitsus on oma konkreetse tegevuses sõltumatu ja peab juhinduma ainult seadustest, seaduste ja volikogu õigusaktidega saadud pädevusest ning ülesannetest.

VLL

Lapsed loovuslaagris.

Intellektipuudega noortel on häid mõtteid

MTÜ Toetuskeskus Meie la ja Võru Järve kool teevad koostööd Euroopa Noorte projektis eesmärgiga anda intellektipuudega noortele suhtlemisvõimalus eakaaslastega kohtumise, loovtegevuste laagri, näituse ja perepäeva kaudu.

Projekt kestab poolteist aastat ja seda juhib tuumikgrupp: neli intellektipuudega noort, Järve kooli endised ja praegused õpilased Reelika Evertsoo, Alice Kütt, Stanislav Maljukov ja Sven Silver Susi. Kuna intellektipuudega noored vajavad abi oma mõtete sõnastamisel ja elluviimisel, on projekti tuumikuse vabatahtlikuna kaasatud tavanoores Kaija Tamm ja Kristina Viin. Ettevõtmistes on abiks Võru Järve kooli õpetajad ja terapeutid.

Võru Järve koolil on saanud traditsiooniks korralda-

da suviti laagreid, et sisustada puudega laste suveaega koos sõpradega ja võimaldada ka vanematele puhkust. Tavaliselt toimub laagri Järve kooli ruumides. Tänavu oli teine laagrinädal projektiraha toetusel Roosisaarel Kuninga talus. Laagri märkusõnaks oli intellektipuudega noore sõnumit edastav „suhtlustahvel“, mis loodi nii paberile, lõuendile, asfaldile kui muruplatsile.

Üks päev veedeti koos Maarja küla noortega. Toimusid ühine maalimine, piltide abil suhtlemine, mängud, ühine einestamine ja disk.

Euroopa Noorte projekti „Tahan suhelda“ mõte on aidata leida uusi võimalusi ja väljundeid, parandamaks intellektipuudega noorte ja tavanoores suhtlust ning aitamaks seeläbi kaasa in-

tellektipuudega noorte paremale integreerumisele ja toimetulekule ühiskonnas.

Projekti raames toimub selle aasta detsembris Haanja külastemajas jõulumeeleolus perepäev, kus noored tutvustavad lõuenditele maalitud pilte ning nende kaudu oma mõtte- ja tundemaailma pereliikmetele, eakaaslastele, külalistele. Noorte suhtlulaagris tehtud tööde näitust saab vaadata Haanjas alates detsembri algusest.

Laager näitas, kui tähtis on luua kooli lõpetanud noortele elukeskkond-kogukond, kus nad saavad elada pärast kooli. Intellektipuudega noored peaksid kodust lahkuma nagu kõik noored ja selles eas on see kõige vältum – minnakse ju koos sõpradega. Ööbimisvõimalusega laagris ning kutsekoolis on noori juba aastaid ette

valmistatud eluks ilma vanemateta. See on ka noortes endis tekitanud soovi elada ja töötada kogukonnas.

Avatud tööturul ei ole intellektipuudega noored alati konkurentsivõimelised, kuid toetatud töö ja ühisel elamine aitavad neil võimalikult vähesel abiga edaspidises elus toime tulla.

MTÜ Toetuskeskus Meie la liikmed ja Järve kooli lapsevanemad tegutsevad aktiivselt kogukonna väljahitamisel.

Soovin, et kõik ametkonnad toetaksid neid, andes oma panuse, et Võrumaa intellektipuudega noorte soov täituks ja nad saaksid endale võimaluse elada koos oma kogukonnas.

Reet Kangro,
Võru Järve kooli direktor,
projektijuht

Tegevustoetuse taotluste esitamise tähtaeg läheneb

Linnavalitsusele on võimalik esitada selle aasta **1. oktoobriks** taotlusi 2014. aasta tegevustoetuse saamiseks ja ürituste korraldamiseks. Toetust on võimalik taotleda linnavolikogu kinnitatud kordade alusel.

Toetus noorsootööle ja huvitegevusele

Noorsootöö ja huvitegevuse tarvis toetuse andmise kord sätestab Võru linnas tegutsevatele erahuvikoolidele, mittetulundusühingutele vms toetuse taotlemise, toetuse läbivaatamise ning toetuse andmise ja toetuse kasutamise üle järelevalve tegemise. Toetus on mõeldud rahvastikuregistris Võru linnas elukohaaadressi omavatele lastele ja noortele vanuses kuni 19 aastat (kaasa arvatud), kes maksavad osalus- või õpetas.

Taotlusele lisatakse:
• treenerite/juhendajate ja õpilaste nimekiri;
• huvitegevuseks kasutatavate ruumide/ehitiste omandiõigust tõendavate do-

kumentide või üürilepingute koopiad;

- planeeritav aastaelarve;
- huvitegevuse korraldamise kohtade ja aegade plaan;
- korraldatavate ürituste loetelu;
- lõppenud hooajal tiitlivõistlustel saavutatud tulemused;
- kinnitus õppekavade registreeringu kohta Eesti hariduse infosüsteemis.

Toetus antakse sihtotstarbeliselt üheks eelarveaastaks kindla summaga ühe lapse kohta, kes osaleb huvitegevuses vähemalt üheksa kuud kaks korda nädalas.

2013. aastaks anti toetust kogusummas 73 253 eurot üheksale mittetulundusühingule, kes pakuvad huvitegevust kokku 446 Võru linna lapsele.

Toetus ürituste korraldamiseks

Linna eelarvest antakse toetust juriidilistele ja füüsilistele isikutele kultuuri-, spordi- ja noorteürituse korraldamiseks tingimusel, et

see toimub Võrus või on linna muul viisil seotud.

Toetuse andmisel eelistatakse:

- Võru linnas toimuvaid üritusi, arvestades ürituse olulisust linna kultuuri-, spordi- ja noorsootöö edendamisel ja mitmekesistamisel;
- üritusi, mis ei toimu Võru linnas, kuid toovad piirkonda palju külalisi ning on piirkondlikult olulised;
- avaldusi, milles on näidatud konkreetne omafinantseeringu suurus, kaasfinantseerijad ning kaasfinantseerimise suurus;
- meedias kajastatavaid üritusi, mis aitavad kujundada Võru linna positiivset mainet.

Juhime tähelepanu sellele, et toetust ei anta sõitude jaoks. Erandiks võivad olla sõidud, millega esindatakse Võru linna või Eesti riiki.

Tegevustoetus

Linna eelarvest kultuuri-, spordi-, noorsoo-, haridus- ja sotsiaaltöök tegevustoetu-

se andmise kord sätestab, et toetust võivad taotleda füüsilisest isikust ettevõtjad, mittetulundusühingud ja sihtasutused, kui tegevus, mille tarvis toetust taotletakse, või sellest tulenev kasu on mõeldud Võru linna elanikele.

Toetuse andmise eesmärk on kultuuri-, spordi-, noorsootöö-, haridus- ja sotsiaaltöölase tegevuse toetamine ning erinevate vajadustega elanikegruppidele vaba aja sisustamiseks paremate tingimuste loomine.

Taotlusele lisatakse:
• planeeritav tegevusaasta eelarve;- tegevuse korraldamise kohtade ja aegade plaan;
- korraldatavate ürituste loetelu;
- tegevuses osalejate nimekiri.

Toetus antakse üheks kalendriaastaks avalduses esitatud eesmärkide täitmiseks.

Puuetega inimeste organisatsioonidele toetuse andmise eesmärgiks on organisatsiooni liikmete ühistevgevuse toetamise kaudu

puuetega inimesi aktiveerida, rehabiliteerida ja nende iseseisvat toimetulekut suurendada, puuetega inimeste vajadusi ja prioriteete määratleda, puuetega inimeste elu puudutavaid teenuseid ja abinõusid osutada ja hinnata.

Toetust makstakse vastavalt rahvastikuregistri andmetel Võru linnas registreeritud puuetega inimeste arvule organisatsioonis.

Taotlusele lisatakse:
• taotleja organisatsiooni esindamiseks õigust omava isiku allkirjastatud liikmete nimekiri;- organisatsiooni arengu- või tegevuskava järgmiseks aastaks.

Selleks aastaks laekus ürituste korraldamise toetuse taotlusi 53, tegevustoetuse taotlusi 41, puuetega inimeste organisatsioonide taotlusi 18. MTÜde kultuuritegevust toetati 2013. aastal 26 000 euroga, sporditegevust 39 543 euroga, noorsootööd 38 550 euroga, sotsiaaltöölase tegevust 27 756 euroga ning

puuetega inimeste organisatsioonide 14 694 euroga.

Üldine info

Kõik toetuse saajad on kohustatud esitama linnavalitsusele toetuse kasutamise kohta aruande, kuupäevad on kirjas eelnimetatud kordades.

Toetuste andmise korrad ning avalduste ja aruannete blanketid leiata linna veebilehelt www.voru.ee (kohalik võim / korrad ja kohalik võim / blanketid või haridus, kultuur ja sport / kultuuri- ja sporditoetused) ja linnavalitsuse infosaalist.

Toetuse **taotlus** koos kõikide nõutud lisadokumentidega tuleb esitada hiljemalt **1. oktoobriks 2013** (kaasa arvatud) e-postiga vlv@voru.ee või linnavalitsuse aadressil Jüri 11, 65620 Võru või tuua linnavalitsuse infosaali.

Inge Tolga,
kultuurispetsialist
Eve Breidaks,
sotsiaaltöösakonna
juhataja

Merle Koik ja Ere Raag e-lugeri tutvustamas.

Raamatukogutöötajate VI kokkutulek

Võrumaa keskraamatukogus toimus 16. augustil traditsiooniline koosviibimine, millest võttis osa üle kahekümne endise raamatukogutöötaja.

Ürituse organisaator, pearaamatukoguhoidja **Ere Raag** oli ette valmistanud põhjaliku päevakava teemal „Raamatukogunduse eiline ja tänane päev“. Vestlusringis meenutati möödunud aegu, tehti ühine foto ja lauldi „Raamatukogutöötajate valssi“. Osalejad said Ere juhendusel hakkama ka origamitehnikas paberist luige voltimisega. Raamatukoguhoidjad **Riina Ermel** Kuldrest ja **Elvi Määr** Parksest etendasid lõbusat näidendit „Raamatukogus“, mis pakkus paljudele äratundmishetki ja tõi naeratuse näole.

Esitlesime üritusel osalejatele Võrumaa keskraamatukogu väljaantud trüki-seid „Igal kandil oma lugu“, „Raamatukogud Võrumaal“ ja „Võrumaa Keskraamatukogu 100“ nii paberkandjal kui ka e-raamatutena. Kõik said võimaluse proovida ka, kuidas kasutatakse e-luge-

rit. See tekitas suurt huvi, sest enamik polnud niisugust tehnikaimet varem käes hoidnud. E-lugerrisse võib ju piltlikult öeldes mahutada terve väiksema raamatukogu, paarkümmend aastat tagasi ei oleks keegi sellise võimaluse peale isegi mõelda osanud. Igaüks sai e-raamatute lugemisele lisaks uurida teisi e-lugeri funktsioone: kuulata raadiot, vaadata pilte, mängida mängu jms.

Kultuuripärandi aasta raames raamatukoguhoidjate kogutud jõulu- ja näärikombeid tutvustavate lugude näitena esitas Ere Raag endise Obinitsa raamatukogu juhataja **Liidia Sillaotsa** jutu, paludes kõigil saata oma mälestusi jõulude tähistamise kohta endistel aegadel. PowerPointi programmis koostatud tagasivaade raamatukogude ajaloole ja ühistele ettevõtmistele tekitas elevust ja rohkesti meenutusi.

Oli tore ja mälestusterohke päev.

Merle Koik,
Võrumaa keskraamatukogu
arendusjuht

Supervanaema Aili Pöder oma laste ja lastelasega. Foto: ERAKOGU

Vanavanemate pidupäev

Vanavanemate päeval oli Kandlisse tulnud rohkesti vanavanemaid koos oma laste ja lastelastega.

Peo juhtideks olid seekord noored. Liis Kikas ja Koit Roots olid selles rollis rõõmsad ja südamlikud. Võru abilinnapea Tarmo Piirmann ja Võru vallavanem Georg Ruuda tunnustasid supervanavameid, kelle lapselapsel olid konkursile esitanud. Need olid Mirjam Salvat, Meri-

ke Rebane, Aili Pöder, Ülo Merisalu, Maia Päevalill, Silvi ja Mart Raudik, Luule Veibri, Heli Pufal ja Hurmi Vislapuu ning Asta ja Tiit Raudnagel. Tervituskontserdiga esinesid Lasva lasteaiast Pargihaldjas ja Väimela lasteaiast Rukkilill lapsed ning suurepäraseid laulusolisteid Sandra ja Risto õpetaja Erja Aropi juhendusel.

Pidu jätkus õpitubades, kus vanavanemad said kuulda riidest poekotte,

valmistada rahvuslikus stiilis prosse, teha värvikirevaid lillekimpe ning meisterdada õuelaternaid. Juhendajateks olid ikka tublid noored. Peoliste oli kaetud muffinlaud, kus pakuti erinevaid magusaid ja soolaseid suupisteid. Kaasa sai võtta ka muffinite valmistamise retsepti.

Päikeseline hilissuvine päev kujunes meeldejälvaks. Sellesse jagus palju rõõmu ja tänu vanaemade-

vanaisade jagatud hoole ja armastuse eest.

Tänuürituse korraldamisele aitasid kaasa Võru linnavalitsus, Võru valla-valitsus, MTÜ Toomapere, Võru kunstikool, MTÜ Võrumaa Pensionäride Ühing, Leeri lillesalong, Ülo Tulik, OÜ Piro Trans ja SA Võru Kannel.

Astrid Hurt,
Võru pensionäride päevakeskuse juhataja

Lugemissoovitus raamatukogult

Ajango Martin, Helle

Meie teekond vabadusse: ühe perekonna vabaduseotsingud Teise maailmasõja järel ja sellele järgnenud aastatel / Helle Ajango Martin; [kujundanud Irina Tammis; toimetanud Aili Saks].-

Tallinn: Tammerraamat, 2013.- 154 lk: ill; 22 cm

2009. aastal saatis Helle Ajango Martin raamatukokku mälestusteraamatu „Our journeys toward freedom: one family's search for freedom during and after word war II“, mida ka põgusalt lehes tutvustasin.

Sel kevadel ilmus Helle Martini sulest „Meie teekond vabadusse“. 21. mail dateeritud kirjas ütleb ta selgituseks: „See raamat pole küll otsene tõlge mu ingliskeelsest raamatust, sest seal on palju uut materjali. Arvan ise, et see uus raamat on nagu variatsioonid samal teemal.“

Raamat algab pühendusega: „Isa ja ema mälestuseks, armastusega, kelle vaprus, vastupidavus ja raskused olid nende vabaduseotsingute jooksul peaaegu ületamatud. Vendadele Helmutile ja Väinole, kes hoolimata kõikidest rasketest aegadest jäid koos minuga

optimistlikuks ja austasid meie vanemate kultuuripärandit.“ Samuti on raamat pühendatud kõikidele sugulastele Eestis ja väljaspool Eestit.

Helle Ajango Martin, kes on sündinud 26. veebruaril 1935 Võrus, ütleb raamatu eessõnas: „Lugu jutustab meie perekonna läbielamisest Teise maailmasõja kee-rises ja sõjajärgsetel aastatel. Paljude inimeste õhutusel, kes mu ingliskeelset raamatut on lugenud, kirjutasin loo ka eesti keeles. Nende õhutajate hulgas oli Eesti Kirjandusmuuseumi tuntud teadur ja kriitik Rutt Hinrikus Tartust, kes ütles pärast mu ingliskeelse raamatu lugemist: „Kindlasti peaks see raamat olema kättesaadav ka eesti keeles, see kõneleb eesti lugejale ja Võru lugejale, see on Eesti ajalugu.“

Heino Siku vahendusel saatis Helle Ajango Martin Võru raamatukogule luulekogu „Raudvara“. „Pärast seda, kui olin saanud oma raamatu Võru Keskraamatukogule, kirjutasid mulle mitu raamatukogu töötajat ja direktor, kui väga nad mu luuletusi hindasid. Nad olid väga liigutatud, kui neid luuletusi lugesid, ja ütlesid, et hindavad seda väga, et keegi väljaspool Eestit mõtleb kodueestlaste ja nende raskuste peale ja tunnetab, mida tähendab elada oma

maal võõra võimu all. Nad olid tänulikud, et ma olin kirjutanud sellist luulet.“ Sellest sai alguse meie kirjavahetus. Helle Martin on käinud ka raamatukogu vanas majas Tartu 42.

Helle ema Irene oli näitleja Kandla teatris. Sellest on juttu peatükis „Kuidas mu isa ja ema sattusid Võrru elama ja kuidas ema alustas oma teatrikarjääri“. Raamatu lõpuosas kirjutab Helle Martin: „Ma arvan, et need aastad, mil ema oli seotud teatriga nii Kandlas kui ka Geislingeni Eesti Teatris, olid kõige õnnelikumad aastad ta elus. Lugesime ema abilistega talle tihti Silvi Jansoni raamatut „Avastage Võru Kannel“, mille tõi talle Võrust 2001. aastal... Emale meeldis ka kuulata muusikat nendest operetidest, milles ta oli oma teatrikarjääri jooksul laulnud.“ Seetõttu valmistas Helle Martinile Võrus käies suurt rõõmu kohtumine Tont Lareteiga. Peatükis „Minu ja Helmuti lapsepõlvemälestusi Võrus“ leiab ta, et „üks huvitavamatest tegevustest oli kuulata ema teatrijutte, kui ta teatriproovidest või oma kolleegidest jutustas“. Raamat on õnneks fotosid Eestist.

Ajangote pere põgenes Võrust augustis 1944. Oldi laagris Saksamaal, Götzi-ses Vorarlbergis Alpi-

dele. „Õhtuti kästi elektrivalgustus ära kustutada, et vaenlaste lennukitele silma ei paistaks. Kontrastina meie pimedatele elektrivalgustusele õhtutele nägime säravat valgust lähedal asuvast Šveitsist. Luuletus „1944 Austrias“ luulekogust „Raudvara“ kirjeldab ilmekalt pere raskusi sel ajal. Oktoobris jõudis pere Geislingeni laagrisse ja seal sündis Väino-Enn. Lapsed käisid koolis ja ema mängis teatris ning isa oli laagri politseis.

Edasi viis elusaatus perekonna Ameerikasse ja nendest aastatest on ka raamat fotosid.

Helle Martin kirjutab oma reisidest Eestisse, eriti Võrru: „Kui jalutasin Võru tänavail ja vaatasin sinist taevast ning Tamula järve pehmet liivast randa, tundsin, nagu oleksin alati siin olnud. Mu uus kodu Ameerikas tundus nüüd väga, väga kaugel, nagu mõnes unenäos. Mu kodu Võrus tundus aga tõelisuses...“

Helle Ajango Martini raamatuid saab laenata raamatukogu vanema ja väliseesti raamatu toast, mis on avatud teispäeviti kella 11–15, ja kojulaenutusest kõikidel raamatukogu lahtioleku aegadel.

Inga Kuljus

VÕRUMAA KESKRAAMATUKOGU
VÕRUMAA TOETUB VAIMUKULTUURILE
Aastast 1909

2. oktoobril kell 13 esitleb Ivi Eenmaa konverentsisaalis oma raamatut „Elu paralleelmaailmas. Meenutusi Eesti Rahvusraamatukogu saamisloost 1982–1997“.

Kella kahesed kohtumised Valev Uibopuu loominguga oktoobrikuus teisipäeviti 14–15. Loeme novelle raamatust „Linnud puuris“ vanema ja väliseesti raamatu toas.

NÄITUSED

Konverentsisaalis

Joanna Rusineki illustatsioonid Michal Rusineki raamatule „Väike Chopin“. Näitust vahendas Poola vabariigi suuraatkond.

III korruse teenindussaal

Taani Kultuuri Instituudi rändnäitus „Kierkegaardi elu ja looming“.

Kultuuripärandi aasta 2013. Käsitööraamatute ja -esemete ekspositsioon Võrumaa muuseumi ja Võrumaa keskraamatukogu kogudest.

Raamatunäitus „Võrumaa suur sõnameister Valev Uibopuu 100“.

Vanema ja väliseesti raamatu toas

Ühe maali näitus – Karl Pärsimäe „Interjäär klvaverimängijaga“ Võrumaa muuseumi kogust

Tasuta raamatute sügislaad mihkripäevast kadripäevani

Täiskasvanud õppija nädal

Õpituba „Kuidas pikendada raamatu eluiga“ Elektronkataloogi RIKSWEB kasutajakoolitus

Meie kõigi jaoks on oluline oma rahaasjadega hästi hakkama saada. Seetõttu korraldab ETKA Andras koostöös pangaliidu, finantsinspeksiooni ja NASDAQ OMX Tallinna börsiga koolituse

Õige aeg õppida rahatarkust!

Räägime rahaasjadest neutraalselt ja reklaamivabalt.

Koolitusel antakse praktilisi näpunäiteid:

- Miks ja kuidas oma rahaasju planeerida?
- Kuidas leida raha suurema ostu jaoks?
- Kuidas võrrelda erinevaid laenupakkumisi?
- Kuidas ennetada rahalisi raskusi?

Koolitus toimub: 25. septembril kell 11 Võru täiskasvanute gümnaasiumis ja kell 13 Võru linnavalikougu saalis.

Lisainfo ja registreerumine:
tel 513 9159, merike.ojamaa@voru.ee,
tel 785 0921, eve.breidaks@voru.ee

Pildil vasakult Helgur Rosenthal, Maarja Jakobson, Nero Urke, Maarja Mitt. Foto: Gabriela Liivamägi

Tartu Uus teater toob Kandlesse Ivar Põllu autorilavastuse „Vanemuise biitlid”

Tartu Uus teater annab 22. oktoobril Võru kultuurimajas Kannel külalisetenduse Ivar Põllu autorilavastusega „Vanemuise biitlid”. Lavastus pälvis teatriliidu aastapremiate jagamisel parima lavastaja (Ivar Põllu) ja parima kunstniku (Kristiina Põllu) preemia ning oli nomineeritud ka aasta parima lavastuse ja algupärase dramaturgia kategoorias.

Ivar Põllu „Vanemuise biitlid” on viimane osa autori triloogiast „Armastus, teater, hullus ja surm”. Kui esimese osa „EndSpieli” (2008) keskmes oli Vaino Vahing ning tema ümber toimuv ning teine osa „Ird, K.” (2010) põhines Kaarel Irdi isikul, elul ja loomingul, siis „Vanemuise biitlite” (2012) puhul on tegu pigem uurimusega, mille lähtepunktiks on 1970. aastate teatrimurrang Tartus.

Teatriuudendus nõukogu-de Tartus on ilmselt kõige mitoloogiseeritud periood Eesti teatris. Lavastus „Vanemuise biitlid” olemasolevale uut infot juurde ei lisa, küll aga viskab tõed, valed ja

kuulujutud võrdsete lähteandmetena ühte patta.

Tulemuseks on mänguline teatriuurimus, kus on olemas nii teatrist jutustava lavastuse tundemärgid (ümberriietumised, tagajamised, partnerivahetused, ekstaas, esoteerika jm) kui ka teadusliku uurimuse tunnused (eri vaatenurgad, tsitaadid, meetodid, range ülesehitus jm).

Küsimus oli selles, kuidas jääda teatrimasinavärgis ellu ning mitte kaotada oma elusamust. Ja see küsimus ei ole mitte kuhugi kadunud.

Andres Maimik (Eesti Päevaleht): Biitlid Eesti tähenduses on igatsuse representatsioon. Igatsus, mis

kandus läbi raudeesriide Radio Luxembourg'i ragisevate kauglainetena. Igatsus lennata piiridest üle, millegi müütilisema ja tähenduslikuma juurde. Igatsus ületada enese materiaalsust ja gravitatsiooni, pääseda välja kehvälise olemise juurde. Igatsus vabaneda Tartust, surutisest, ENSVst, Kaarel Irdist ja Brežnevist. Raputada vaim vabaks mugavus-tardumusest, üles ehitada, ihu erutusest värisemas, täiesti uut paradigmat. Mul on alust arvata, et igatsusest ontoloogilise harmoonia järele Ivar Põllu lavastus „Vanemuise biitlid” räägibki.

Mängivad: MAARJA JAKOBSON, MAARJA MITT, NERO URKE, HELGUR ROSENTHAL
Autor-lavastaja IVAR PÕLLU
Kunstnik KRISTIINA PÕLLU
Valguskunstnik RENE LIIVAMÄGI
Etendus on ühes vaatuses ja kestab umbes 1 tund ja 45 minutit.
Esietendus Tartu Uues teatris 30. märtsil 2012.
Toetajad: kultuuriministeerium, Eesti Kultuurkapital, Tartu linn, Tartu Kultuurkapital, Eesti teatri festival

Võru noorte meeskoor ootab seitsmenda tegevushooajaks oma ridadesse uusi ja tublisid noori laulumehi alates häälemurdest kuni 30. eluaastani. Laulumehi ootavad rinnatäis rõõmsat laulu ja hea seltskond.

Proovid toimuvad Kandle III korruse prooviruumis kord nädalas pühapäeviti kella 12–14. Toimuvad ka hääleseadetunnid.

Koori juhatavad dirigendid Mare ja Mait Visnapuu. Koori tegevust toetavad Eesti Meestelaulu Selts ja Võru linn.

Kontakt: Mait Visnapuu, tel 5621 8685, maitvisnapuu@gmail.com, MTÜ Võru Noored Mehed.

AUSTATUD EAKAD!

2. oktoobril 2013 kell 13.00

Võru kultuurimajas Kannel
tähistame

RAHVUSVAHELIST EAKATE PÄEVA

Võru Muusikakooli õpilaste kontsert

Riina Hein räägib teemal

„Tervislik mõtlemine ja hingamine”

OLETE OODATUD!

Võru Pensionäride
Päevakeskus

MTÜ Võrumaa
Pensionäride Ühing

SA VÕRU KANNEL

Liiva 13, 65609 Võru Faks +372 786 8672 e-post info@vorukannel.ee

SEPTEMBER – OKTOOBER 2013

18. septembril kell 19 Rakvere teatri uuslavastus „LAHUSELU” teatrisaalis. Piletid hinnaga 11 € ja 9 € eelmüügis Kandle kassas.

22. septembril kell 13 klubi HÕBEDANE JUUS pidu kontserdisaalis.

1. oktoobril kell 19 kontsert: REIN RANNAP ja VOX CLAMANTIS. Rein Rannapi suurteose „TAEVANE JA MAINE” maailma esiettekanne. Piletid hinnaga 8 € ja 6 € eelmüügis Kandle kassas ja Piletilevis.

5. oktoobril kell 19 Monoteatri etendus: PEETER OJA stand-up-etendus „NÜÜD TÕESTI AITAB JAMAST” teatrisaalis. Piletid hinnaga 15 € ja 12 € eelmüügis Kandle kassas ja Piletilevis.

6. oktoobril kell 16 RIINA TRUMMI luuleraamatu ja heliplaadi „Taivakõ, mu elo Laivakõ” esitlus teise korruse väikeses saalis. Pilet 2 €.

8. oktoobril kell 17 Jandi laste- ja noorteteatri Reky etendus „SÕÖBIK JA PISIK” teatrisaalis.

10. oktoobril kell 19 Ugala teatri etendus „VÄIKE RAHA” teatrisaalis. Piletid hinnaga 13 € ja 10 € eelmüügis Kandle kassas ja Piletilevis.

22. oktoobril kell 19 Tartu Uue teatri etendus „VANEMUISE BIITLID” teatrisaalis.

30. oktoobril kell 19 ansambli ANDRES BOUTS ROUNDABOUT värskel albumil „Three!” esitluskontsert. Lisainfo: <http://www.andresroots.com>

www.vorukannel.ee

PILETIKASSA, INFORMATSIOON: 78 68676. Avatud E-R kella 12-16; 18-21
Peaadministraator 78 28744, teatri-ja kontserttegevuse administraator 78 68675, turundusjuht 78 28741

Õnnitleme septembrikuu sünnipäevalapsi!

95

Jadviga Palk

90

Linda Kütt
Leida Treimut

85

Alida Pant
Leili Udras
Helbe Kelder
Õie Kauts

80

Marta Kranich
Evi Juhkam
Aleksandra
Zahartššina
Lidia Verro
Aino Tammemägi
Valve Pihlapuu
Heino Laur

75

Inta Rebane
Aino Matis
Ene Mondšein
Koidu Aaria
Silvi Kakko
Linda Aader
Eha Pokbinder
Jelena Kirillova
Maret Möttus
Niina Maasik
Heino Hein
Ago Soome
Enn Mölder

70

Elo Mark
Tamara Uppin
Lea Leis
Anna Plakso
Ellen Liiv
Helle Kõiv
Helve Saarniit
Juhan Vill
Riho Saarniit

VÕRU LINNA LEHT

Väljaandja Võru Linnavalitsus
Jüri tn 11, 65620 Võru

Toimetaja: Arved Breidaks

Tel: 785 0948

E-post: arved.breidaks@voru.ee

Teostaja: AS Võru Täht

esitleb:

MUUSIKA ÕEESTIMAAL

T 1. oktoober kell 19

Võru kultuurimaja Kannel

Eesti Kontsert

REIN RANNAP 60

Uudisteos "TAEVANE JA MAINE"
sufi müstiku Rūmi luuletekstidele (esiettekanne).
Uuemad klassika/popi laadis klaveripalad

Esinevad:

Rein Rannap (klaver)

Gregooriuse laulu ansambel VOX CLAMANTIS

Ansambli juht ja dirigent Jaan-Eik Tulve

hoosja peatostaja

concert.ee

Advokaadibüroo Raave

koostöös Võru linnavalitsusega

korraldab

TASUTA ÕIGUSALASE

NÕUSTAMISPÄEVA

eraisikutele ja väikeettevõtetele.

Toimumisaeg: 1. oktoober.

Koht: kultuurimaja Kannel (Liiva 13, Võru).

Registreerumine: tel 601 6060 või

e-posti aadressil: raave@raave.ee.

Lisainfo www.raave.ee

Toetajad: Eesti Juristide Liit,

Võru kultuurimaja Kannel

MTÜ VÕRU NOORTEKESKUS OTSIB

TEGEVJUHTI

MTÜ Võru Noortekeskus otsib oma meeskonda tegevjuhti alates 1. detsembrist.

Nõuded kandidaatidele:

- kõrgharidust või selle omandamist (soovitavalt noorsoo- töö, hariduse, sotsiaaltöö või muus sellises valdkonnas);
- varasemat juhtimiskogemust;
- isikliku sõiduauto kasutamise võimalust;
- valmisolekut töötada öhtustel aegadel ja nädalavahetus- tel ning viibida lähetustel;
- loovust, avatust, paindlikkust, positiivsust, head kohane- misvõimet;
- võõrkeelte oskust (inglise keel vähemalt suhtlustasandil);
- projekti juhtimise kogemust;
- noorsootöö valdkonna mõistete tundmist.

Ametikohale kandideerimise tähtaeg 30. september

kell 23.59.

Esitatavad dokumendid:

CV, haridust tõendava dokumendi koopia ja motivatsioonikiri tuleb saata või kohale tuua aad- ressil Liiva 21, 65609 Võru või saata meiliaadressil einike@ vorunoortekeskus.ee

Lisainfo:

Einike Möttus, einike@vorunoortekeskus.ee, tel 5344 0622.

VÕRU LINNA- GALERII

www.vorulinna galerii.ee

VÕRU LINNAGALERIIS

Liiva 13, 65609 Võru

SEPTEMBER – OKTOOBER 2013

02.09.13 – 26.09.13

MARIS OJASUU maalid

TOOMAS KUUSINGU maalinäitus „Harilikud inimesed“

MARJU MUST’a isiknäitus „Maalitud luuletused“

30.09.13 – 24.10.13

VÕRU KUNSTIKOOL 10 AASTAT

28.10.13 – 28.11.13

REMO SAVISAARE fotonäitus "Imelised linnud"

KRISTJAN JUUSU õlimalaide näitus "Lõuna"

Galerii avatud E-R 12.00 - 18.30

Näituste külastamine on tasuta

Euroopa Liit

Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

ENESETÄIENDAMINE JA ÜMBERÕPE MEETME 1.3.1

„KVALIFITSEERITUD TÖÖJÕUPAKKUMISE

SUURENDAMINE“ PROJEKTI KAUDU VÕRUMAA

KUTSEHARIDUSKESKUSES

Kutsume sind osalema Võrumaa kutsehariduskeskuse projektis „Elus edasi ja targalt tööle! Tööturule sisenemiseks töötute noorte ja väikelastevanemate toetamine ja koolitus“, kui oled:

- 16–24aastane töötu noor ning sul on põhi-, kesk- või kutseharidus omandatud või katkestatud ja sa ei ole viimase nelja kuu jooksul olnud töösuhtes või tegutsenud füüsilisest isikust ettevõtjana;
- kuni seitsmeaastase lapsega kodus viibinud lapsevanem, kes pole vähemalt viimased 18 kuud töötanud;
- sinu elukoht on Põlva- või Võrumaal.

Koolitused

- 640tunnine puidupingitöölise/mööblirestaureerimise kursus
- 640tunnine kokakursus
- 640tunnine metallitöötleja (koostelukksepp-keevitaja) kursus
- 640tunnine klienditeeninduse kursus
- 640tunnine puhastusteeninduse kursus

Õppijatel on võimalus sooritada oma erialal kutseksam. Lisaks läbi- vad kõik projektis osalejad tööpraktika ning enesetundmise ja pro- jektijuhtimise koolituse.

Projektis osalejatel on võimalus läbida B-kategooria sõidukijuhi kur- sus ning sooritada vastavad eksamid.

Nõustamine

Karjäärinõustamine, individuaalne nõustamine, grupinõustamine, tugiisikud

Toetused

Õppimise ajal makstakse stipendiumi ja sõidutoetust.

Võimalus on tuua laps õppimise ajaks Võrumaa kutsehariduskeskuse lastehoidu.

Võimalus on kasutada Väimela tervisekeskuse teenuseid (ujula).

Lisainfo:

Tel +372 50 821

E-posti aadress: siret.lillemae@vkhk.ee

Projekti kestus: 30.06.2013 – 30.06.2015

Projekti koostööpartnerid: Eesti Töötukassa, Võru vallavalitsus, Võru linnavalitsus, Põlva vallavalitsus, Laheda vallavalitsus.

Infopäevad projekti sihtgrupele:

10. septembril kell 9 Laheda sotsiaalkeskuses (Tilsli)

10. septembril kell 12 Eesti Töötukassa Põlva büroos (Käisi 1a)

12. septembril kell 10 Võru õppenõustamiskeskuses (Liiva 21)

24. septembril kell 10 Eesti Töötukassa Võru büroos (Jüri 19a)

VÕRUMAA

KUTSEHARIDUSKESKUS

LIINI NR 1 (SEMINARI VÄLJAK – AIANDI TEE – HAIGLA – AUTOBAAS – SEMINARI VÄLJAK) SÕIDUPLAAN

	alates 17.august 2013.a																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Seminari väljak		5:25*	6:25	7:25	8:25	9:25	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00*	19:00	20:00	21:00##
Koidula		5:26*	6:26	7:26	8:26	9:26	11:01	12:01	13:01	14:01	15:01	16:01	17:01	18:01*	19:01	20:01	21:01##
Tellisetehas		5:27*	6:27	7:27	8:27	9:27	11:02	12:02	13:02	14:02	15:02	16:02	17:02	18:02*	19:02	20:02	21:02##
Pärna		5:28*	6:28	7:28	8:28	9:28	11:03	12:03	13:03	14:03	15:03	16:03	17:03	18:03*	19:03	20:03	21:03##
Linavabrik		5:29*	6:29	7:29	8:29	9:29	11:04	12:04	13:04	14:04	15:04	16:04	17:04	18:04*	19:04	20:04	21:04##
Aiandi tee		5:30*	6:30	7:30	8:30	9:30	11:05	12:05	13:05	14:05	15:05	16:05	17:05	18:05*	19:05	20:05	21:05##
Linavabrik		5:31*	6:31	7:31	8:31	9:31	11:06	12:06	13:06	14:06	15:06	16:06	17:06	18:06*	19:06	20:06	21:06##
Pärna		5:32*	6:32	7:32	8:32	9:32	11:07	12:07	13:07	14:07	15:07	16:07	17:07	18:07*	19:07	20:07	21:07##
Tellisetehas		5:33*	6:33	7:33	8:33	9:33	11:08	12:08	13:08	14:08	15:08	16:08	17:08	18:08*	19:08	20:08	21:08##
Katariina		5:35*	6:35	7:35	8:35	9:35	11:10	12:10	13:10	14:10	15:10	16:10	17:10	18:10*	19:10	20:10	21:10##
Vanalinna		5:37*	6:37	7:37	8:37	9:37	11:12	12:12	13:12	14:12	15:12	16:12	17:12	18:12*	19:12	20:12	21:12##
Liiva		5:39*	6:39	7:39	8:39	9:39	11:14	12:14	13:14	14:14	15:14	16:14	17:14	18:14*	19:14	20:14	21:14##
Sauna		5:40*	6:40	7:40	8:40	9:40	11:15	12:15	13:15	14:15	15:15	16:15	17:15	18:15*	19:15	20:15	21:15##
Nooruse				7:41	8:41			12:16	13:16			16:16			19:16		21:16##
Wermo				7:42	8:42			12:17	13:17			16:17			19:17		21:17##
Autobaas				7:43	8:43			12:18	13:18			16:18			19:18		21:18##
Mustjärve					8:44#												
Leivakombinaat				7:45	8:45			12:20	13:20			16:20			19:20		
KEK				7:47	8:47			12:22	13:22			16:22			19:22		
Kaubabaas				7:48	8:48			12:23	13:23			16:23			19:23		
Raudteejaam				7:49	8:49			12:24	13:24			16:24			19:24		
Aida				7:50	8:50			12:25	13:25			16:25			19:25		
Soo ristmik				7:50	8:50			12:25	13:25			16:25			19:25		
Turu		5:43	6:43			9:43	11:18			14:18	15:18		17:18	18:18*		20:18	
Luha		5:44	6:44			9:44	11:19			14:19	15:19		17:19	18:19*		20:19	
Kalevi		5:46	6:46			9:46	11:20			14:20	15:20		17:20	18:20*		20:20	
Soo		5:48*	6:48			9:48	11:23			14:23	15:23		17:23	18:23*		20:23	
Kalmistu		5:50*	6:50	7:50	8:50	9:50	11:25	12:25	13:25	14:25	15:25	16:25	17:25	18:25*	19:25	20:25	
Laane		5:52*	6:52	7:52	8:52	9:52	11:27	12:27	13:27	14:27	15:27	16:27	17:27	18:27*	19:27	20:27	
Vindi		5:53*	6:53	7:53	8:53	9:53	11:28	12:28	13:28	14:28	15:28	16:28	17:28	18:28*	19:28	20:28	
Käbi		5:54*	6:54	7:54	8:54	9:54	11:29	12:29	13:29	14:29	15:29	16:29	17:29	18:29*	19:29	20:29	
Kubja		5:55*	6:55	7:55	8:55	9:55	11:30	12:30	13:30	14:30	15:30	16:30	17:30	18:30*	19:30	20:30	
Meegomäe		5:57*	6:57	7:57	8:57	9:57	11:32	12:32	13:32	14:32	15:32	16:32	17:32	18:32*	19:32	20:32	
Haigla		6:00*	7:00	8:00	9:00	10:00	11:35	12:35	13:35	14:35	15:35	16:35	17:35	18:35*	19:35	20:35	
Meegomäe		6:01*	7:01	8:01	9:01	10:01	11:36	12:36	13:36	14:36	15:36	16:36	17:36	18:36*	19:36	20:36	
Kooli		6:02*	7:02	8:02	9:02	10:02	11:37	12:37	13:37	14:37	15:37	16:37	17:37	18:37*	19:37	20:37	
Kubja		6:04*	7:04	8:04	9:04	10:04	11:39	12:39	13:39	14:39	15:39	16:39	17:39	18:39*	19:39	20:39	
Käbi		6:05*	7:05	8:05	9:05	10:05	11:40	12:40	13:40	14:40	15:40	16:40	17:40	18:40*	19:40	20:40	
Vindi		6:06*	7:06	8:06	9:06	10:06	11:41	12:41	13:41	14:41	15:41	16:41	17:41	18:41*	19:41	20:41	
Laane		6:07*	7:07	8:07	9:07	10:07	11:42	12:42	13:42	14:42	15:42	16:42	17:42	18:42*	19:42	20:42	
Kalmistu		6:08*	7:08	8:08	9:08	10:08	11:43	12:43	13:43	14:43	15:43	16:43	17:43	18:43*	19:43	20:43	
Soo		6:09*	7:09	8:09	9:09				13:44	14:44			17:44	18:44*		20:44	
Kalevi		6:11*	7:11	8:11	9:11				13:46	14:46			17:46	18:46*		20:46	
Luha		6:13*	7:13	8:13	9:13				13:48	14:48			17:48	18:48*		20:48	
Olevi		6:15*	7:15	8:15	9:15				13:50	14:50			17:50	18:50*		20:50	
Koreli		6:17*	7:17	8:17	9:17				13:52	14:52			17:52	18:52*		20:52	
Wermo		6:18*	7:18	8:18	9:18				13:53	14:53			17:53	18:53*		20:53	
Autobaas		6:19	7:19	8:19	9:19				13:54	14:54			17:54	18:54*		20:54	
Soo ristmik						10:10	11:45	12:45			15:45	16:45			19:45		
Aida						10:11	11:46	12:46			15:46	16:46			19:46		
Raudteejaam						10:12	11:47	12:47			15:47	16:47			19:47		
Kaubabaas						10:14	11:49	12:49			15:49	16:49			19:49		
KEK						10:15	11:50	12:50			15:50	16:50			19:50		
Leivakombinaat						10:17	11:52	12:52			15:52	16:52			19:52		
Autobaas	5:20*	6:20**				10:18	11:53	12:53			15:53	16:53			19:53		
Vilja	5:21*	6:21	7:21	8:21	9:21	10:21	11:56	12:56	13:56	14:56	15:56	16:56	17:56	18:56*	19:56	20:56	
Autobussijaam	5:23*	6:23	7:23	8:23	9:23	10:23	11:58	12:58	13:58	14:58	15:58	16:58	17:58	18:58*	19:58	20:58	
Seminari väljak	5:25*	6:25	7:25	8:25	9:25	10:25	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	

Märkused :
* - E T K N R , v.a Rp
** - L P Rp
- 01.05 - 30.09
kuni 30.09.2013